

Український центр економічних та політичних
досліджень
ім. Олександра Разумкова

Інститут міжнародних справ ім. Елліотта,
Університет Джорджа Вашингтона

Члени робочої групи

Співголова: В'ячеслав Коваль,
народний депутат України, Наша Україна
Євген Бистрицький, виконавчий
директор Міжнародного фонду
"Відродження"

Олександр Гончарук, перший заступник
Керівника Головної служби політичного
аналізу Секретаріату Президента України
Володимир Ткач, заступник начальника
Головного управління державної служби
України

Ігор Шкіря, депутат Верховної Ради
України, Партія регіонів

Юрій Якименко, директор політико-
правових програм Українського центру
економічних та політичних досліджень ім.
Олександра Разумкова

Співголова: Вільям Грін Міллер,
колишній Посол США в Україні (1993-
1998)

Кліф Даунен, консультант з питань
законодавства, колишній працівник
апарату Конгресу США

Юрій Нестерчук, президент компанії
"Nesterczuk & Associates", колишній
заступник директора Офісу управління
персоналом Сполучених Штатів Америки
Надія Мак-Коннелл, президент Фондації
"Україна – США"

Роберт Мак-Коннелл, адвокат, колишній
помічник міністра юстиції США
Боб Мак-Ювен, старший радник компанії
"Greenebaum, Doll & McDonald",
колишній представник штату Огайо в
Палаті представників Конгресу США

РЕКОМЕНДАЦІЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ РОБОЧОЇ ГРУПИ З ПИТАНЬ ПОЛІТИКИ ТА УРЯДУВАННЯ

Учасники діалогу вважають, що Універсал національної єдності, підписаний 3 серпня 2006р. Президентом України, Головою Верховної Ради України, Прем'єр-міністром України, лідерами чотирьох фракцій у Парламенті, за своїм змістом є документом, який повною мірою визначив теперішні основні пріоритети розвитку України, покладає відповідальність за це на органи влади та основні політичні сили держави.

Учасники діалогу закликають органи державної влади, політичні сили України у своїй діяльності дотримуватись положень Конституції України та Універсалу національної єдності, який базується на засадах Основного Закону.

При цьому вони вважають, що позаяк Універсал національної єдності відображає цінності, що їх сповідує і на загал підтримує більшість, він має стати довготерміновим документом та не повинен розглядатися лише як тактичний крок, пов'язаний зі створенням коаліції у Верховній Раді України у 2006 р.

Учасники діалогу, зокрема, звертають увагу на такі статті Універсалу національної єдності:

„Створення політичних та правових умов для безперешкодної діяльності опозиції у виборних органах влади усіх рівнів. Недопущення корупції у політиці”.

„Реформування структур виконавчої влади та унеможливлення політизації державної служби через першочергове прийняття Законів України “Про Кабінет Міністрів України” та “Про державну службу” (нова редакція), підготовлених для внесення Президентом України до Верховної Ради України”.

„Продовження судової реформи відповідно до схваленої Концепції вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні”.

„Реалізація антикорупційної політики на всіх рівнях влади через, зокрема, підтримку законодавчих ініціатив Президента України у цій сфері”.

„Формування ефективних механізмів громадського контролю за діями влади. Забезпечення прозорості та підзвітності органів державної влади та органів місцевого самоврядування”.

На основі цих положень Універсалу національної єдності учасники діалогу рекомендують:

Українській стороні

- Верховній Раді України прискорити розгляд і прийняття законів „Про Кабінет Міністрів України”, „Про державну службу”, „Про парламентську опозицію”, Кодекс добросовісної поведінки державних службовців.
- Кабінету Міністрів України зосередити зусилля на реалізації Концепції боротьби з корупцією „На шляху до добросовісності”.
- Законодавчо визначити обов’язковість декларування фінансового та майнового стану вищими посадовими особами держави, членами Кабінету Міністрів, державними службовцями вищих рангів та перевірки цих відомостей спеціальними органами, проведення обов’язкової перевірки відомостей, що подають кандидати на зайняття посад, призначення яких здійснюють Президент України і Кабінет Міністрів України.
- Передбачити щорічне оприлюднення декларацій посадових осіб на офіційних інтернет-сайтах відповідних органів влади, надання їх на запити ЗМІ та окремих громадян.
- Продовжити роботу зі створення спеціального органу з боротьби з корупцією у вищих органах влади та державного управління. Забезпечити незалежність цього органу від впливу з боку інших органів влади, його політичну нейтральність, належний рівень особистої безпеки його працівників та членів їх сімей, належний рівень оплати праці, правового та соціального захисту.
- Передбачити здійснення контролю за доходами та видатками вищих посадовців протягом 5 років після їх звільнення з державної служби.
- Розробити та запровадити нову форму декларації про фінанси і майно для вищих посадових осіб, державних службовців вищих рівнів, яка давала б можливість оцінити реальний фінансовий і майновий стан та його динаміку.
- Продовжити роботу із запровадження системи управління якістю в органах виконавчої влади відповідно до міжнародних стандартів.
- Не допустити зменшення у Державному бюджеті на 2007 р. асигнувань на фінансове та матеріальне забезпечення державних службовців, оскільки це матиме наслідком зростання рівня корупції та відтік кваліфікованих кадрів держслужбовців.
- Законодавчо визначити вичерпний перелік підстав, з яких нормативні акти вищих владних інститутів можуть не підлягати оприлюдненню.
- Забезпечити прозорість під час призначень вищого корпусу державних службовців з оприлюдненням відомостей про їх професійні і ділові якості.

Підвищення рівня відповідальності народних депутатів України, запобігання політичній корупції

- Запровадити відповідальність народних депутатів за порушення статті Конституції України, яка передбачає особисте голосування депутата. Забезпечити технічні умови, які виключали б можливість голосування депутатів за інших осіб.
- Внести зміни та доповнення до Закону „Про статус народного депутата України”, яким передбачити обов’язкове щорічне декларування народним депутатом фінансового та майнового стану. Передбачити обов’язковість оприлюднення декларацій на інтернет-сайті Верховної Ради та в газеті „Голос України”.
- Передбачити в Законі „Про комітети Верховної Ради України” та у Регламенті Верховної Ради України, що Комітет з питань регламенту та депутатської етики має складатися у рівних частинах з представників більшості та меншості (опозиції).
- Розробити та прийняти як закон Кодекс депутатської етики для народних депутатів України, передбачивши в ньому норми щодо уникнення конфлікту інтересів тощо.

- Внести зміни до Закону „Про вибори народних депутатів України”, якими передбачити посилення механізмів контролю за формуванням виборчих фондів (декларування усіх внесків, що перевищують певний рівень, усі джерела та дати внесків) та їх використанням (проведення розрахунків лише через банк), моніторинг реальних витрат виборчих фондів, оприлюднення інформації про стан виборчих фондів, джерела надходжень до них на офіційному сайті ЦВК.
- Удосконалити процедуру декларування відомостей про фінансовий і майновий стан кандидатів в народні депутати України (розробити і запровадити нові форми декларацій), а також здійснювати перевірку цих відомостей.

Розвиток демократії, консолідація суспільства

Президентові України, Кабінету Міністрів України, центральним та місцевим органам влади:

- спільно з громадськістю, неурядовими організаціями та аналітичними центрами розробити комплекс заходів, спрямованих на консолідацію суспільства, єднання нації, подолання міжрегіональних суперечностей;
- активізувати роботу із залучення громадськості до формування та реалізації державної політики, зокрема шляхом проведення президентських слухань, громадських слухань та обговорень, залучення неурядових організацій та експертних центрів до розробки законопроектів, актів Президента України та Уряду, відповідних документів центральних та місцевих органів влади, створення ефективних механізмів громадського контролю за діяльністю влади;
- прискорити прийняття і реалізацію Концепції взаємодії держави з громадянським суспільством.

Американській стороні

- Продовжити надання технічної допомоги Україні для боротьби з корупцією на основі пріоритетів, визначених українською стороною.
- Сприяти підвищенню професійного рівня державних службовців, зокрема вищого корпусу державних службовців, шляхом стажування, запровадження тренінгової системи.
- Надати підтримку в реформуванні Національної академії державного управління при Президентові України.
- Надати методичну та іншу допомогу у створенні спеціального органу із боротьби з корупцією.
- Посилити підтримку інститутів громадянського суспільства, неурядових аналітичних центрів, які працюють у сферах забезпечення відкритості і прозорості влади, боротьби з корупцією, надають консультативну підтримку органам державної влади.
- Активізувати роботу з реалізації Угоди про співпрацю між Верховною Радою України і Конгресом США.

Члени робочої групи з питань політики та урядування – представники США цілковито підтримують ці рекомендації. Робоча група у повному складі мала серйозну дискусію щодо реального зв'язку між Універсалом та обіцянками, даними під час Помаранчевої революції у 2004 році на Майдані. Універсал відображає цілі, які у 2004 році висував на Майдані український народ та підтримала більшість політичних лідерів України, а також народи і політичні лідери з усього світу. Відтак, ми розглядаємо положення Універсалу, на які містяться посилання у цих рекомендаціях робочої групи, як важливий базовий політичний документ, що його слід застосовувати як настанову при виробленні державної політики та як мірило ефективності уряду у виконанні урочистих політичних обіцянок і завдань, виголошених на Майдані у 2004 році і ще раз підтверджених ув Універсалі.